

До спеціалізованої вченої ради Д 12.105.03
у Донбаській державній машинобудівній академії
Міністерства освіти і науки України

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу
Павловського Павла В'ячеславовича
на тему «Формування системи логістичних бізнес-процесів переробної
галузі», подану на здобуття наукового ступеня кандидата економічних
наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління
національним господарством

1. Актуальність теми дисертаційної роботи. Сучасний етап розвитку ринкової економіки вимагає від підприємств переробної галузі пошуку якісно нових підходів до ефективного функціонування у мінливому середовищі.

Сучасні економічні умови і глобальні тенденції свідчать про необхідність переосмислення функціонування промислових одиниць, торговельних організацій, елементів інфраструктури та формування консолідованих логістичних систем в межах галузевих комплексів. Реальна потреба у формуванні інтегрованої системи логістичних бізнес-процесів постає перед промисловими комплексами, незалежно від галузевої приналежності та форми власності. Особливо актуальними ці міркування стають для сучасної переробної галузі України, новітньою рисою якої є тяжіння до систематизації бізнес-процесів, орієнтованих на логістичний інструментарій, а також структурні перетворення господарських явищ та економічних зав'язків. Тому забезпечення теоретичних та методичних засад формування інтегрованих логістичних систем не тільки на рівні окремого підприємства, а й, на галузевому та національному рівні є важливим науковим та прикладним завданням.

Слід констатувати, що незважаючи на широкий спектр наукових розробок з проблем формування та використання логістичного інструментарію у

Вхід № 74/05
24, 02 2019
ДДМА

виробничих комплексах, представлених провідними науковцями, все ж таки тренд на галузеву інтеграцію актуалізує необхідність поглиблення науково-практичних розробок, спрямованих на перспективні напрямки логістичного вдосконалення, пов'язаних з моделюванням і пошуком оптимальних рішень для системи логістичних бізнес-процесів у переробній галузі. Важливо також відзначити недостатню розробленість теоретичних та методичних положень, пов'язаних із формуванням системи логістичних бізнес-процесів у переробній галузі а також питань їх практичного застосування.

У наукових колах питання регулювання сучасних бізнес-процесів залишаються недостатньо розробленими, що спричиняє відсутність єдиного наукового підходу до організаційного механізму впровадження логістичних принципів в управління господарською діяльністю як окремих підприємств, так і переробної галузі в цілому.

Таким чином, тема дисертаційного дослідження є актуальною та важливою з точки зору її наукової значущості та практичного застосування, а мета, склад завдань і структура дослідження вдало обрані відповідно до логіки дослідження.

Дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідних робіт Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» Міністерства освіти і науки України за темою «Організаційні механізми і технології забезпечення інформативності облікових даних в процесі прийняття управлінських рішень» (номер держреєстрації 0115U003311, 2015-2018 рр.), у межах якої досліджено зміст контрольно-облікових та інформаційно-аналітичних інструментів управління бізнес-процесами, розроблені концептуальні положення формування системи логістичних бізнес-процесів (ЛБП) у переробній галузі на основі багатостороннього партнерства та запропоновано методичний підхід до оптимізації ланцюгів поставок в межах інтегрованої логістичної системи.

Особистий внесок дисертанта полягає у вирішенні важливого наукового завдання щодо теоретико-методичного обґрунтування та формування організаційно-економічного забезпечення механізму стимулювання промислових підприємств до впровадження технологій енергозбереження.

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 217 найменувань, містить 27 рисунків, 23 таблиці, 3 додатків. Загальний обсяг роботи – 223 сторінки.

2. Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій.

Знайомство зі змістом дисертаційної роботи П.В. Павловського дає підстави стверджувати, що наукові положення, висновки і рекомендації, що містяться в ній, є достовірними і обґрунтованими. Зміст дисертаційної роботи охоплює основні аспекти обраної теми дослідження. Достовірність отриманих результатів підтверджується широким використанням публікацій вітчизняних і зарубіжних авторів за темою дослідження, аналізом нормативно-правової бази у сфері управління бізнес-процесами, статистичних даних Державної служби статистики, аналітичних доповідей науково-дослідних інститутів.

Достовірність основних положень і висновків дисертації визначається тим, що вони отримані при використанні наступних методів та прийомів проведення наукових досліджень, зокрема: *порівняння, групування, аналізу та синтезу, статистичного аналізу* (при аналізі стану переробної галузі України, для реалізації логістичної інтеграції на основі реінжинірингу бізнес-процесів, для оцінки ефективності оптимізації ланцюгу поставок в умовах субконтрактації), *економіко-математичного моделювання* (в процесі оптимізації інтегрованого логістичного управління підприємствами переробної галузі); *теорії нечітких множин* (для оцінки якісних показників оптимізації логістичних бізнес-процесів); *логічного узагальнення* (при узагальненні результатів та формулюванні висновків дослідження).

Висновки та пропозиції автора, викладені у дисертаційній роботі, повністю відображають основні результати проведеного дослідження.

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій дисертаційного дослідження підтверджується їх апробацією на наукових та науково-практичних конференціях, у тому числі закордонних, публікаціями у наукових фахових виданнях України та періодичних виданнях інших держав, у виданнях, що включено до міжнародних наукометричних баз даних, публікацією у закордонних монографіях.

3. Повнота викладення основних результатів в опублікованих наукових працях. Основні положення та результати дослідження опубліковано у 12 наукових публікаціях, з яких п'ять – у наукових фахових виданнях, які включено до наукометричних баз, одна – в іноземному, 3 розділи у 3 колективних монографіях (2 з них – іноземні видання); чотири тези у матеріалах конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 4,60 ум.-друк. арк.; особисто автору належать 3,64 ум.-друк. арк.

Представлений автореферат дисертації достатньо повною мірою відображає зміст основних положень дисертаційної роботи.

4. Ступінь новизни наукових результатів, отриманих автором дисертації. Наукова новизна результатів, одержаних в кандидатській

дисертації Павловського П.В. полягає в тому, що дана робота є комплексним дослідженням, в якому поглиблено теоретичні засади, удосконалено методичні підходи до формування логістичних бізнес-процесів на підприємствах переробної галузі.

До числа найвагоміших результатів дисертаційної роботи можна віднести наступне:

1. Удосконалено теоретичні положення розвитку інтегрованої логістики, як концепції мультимодального управління матеріальними потоками, інформаційним обміном та господарськими процесами, які, на відміну від існуючих, передбачають використання шерінгових показників для оптимізації логістичних бізнес-процесів переробної галузі;

2. Запропонована система логістичних бізнес-процесів переробної галузі дозволила розробити схему руху матеріальних, фінансових та інформаційних потоків для забезпечення умов багатостороннього партнерства зі створенням координаційної ради міжгалузевого комплексу управління бізнес-процесами. Схема руху інформаційних потоків надає можливість проектування схем логістичних бізнес-процесів як координуючим органом (координаційною логістичною групою), так і самостійно кожним учасником інтегрованої логістичної системи. (с.29-43).

3. Удосконалено методичний підхід до реалізації організаційно-інформаційного механізму управління логістичними бізнес-процесами переробної галузі, який на відміну від існуючих, враховує мінливий характер структури системи даних процесів, що будується в умовах реального часу та залежить від кон'юнктури ринку, конкретних цілей контрактора та шерінгових показників діяльності субконтракторів (с.43-56).

4. Розвинуто організаційну процедуру контролю за реалізацією бізнес-процесів, які виведено на субконтрактацію, що на відміну від існуючих базується на використанні контрольно-логістичного хронографу субконтрактних відносин;

5. Набуло подальшого розвитку розкриття змісту поняття «логістичний бізнес-процес галузі» як сукупність взаємопов'язаних логістичних операцій та функцій, які здійснюються учасниками бізнес-середовища з метою реалізації галузевих проектів, збільшення конкурентоспроможності галузі та розвитку регіону її локалізації, що дозволило виокремити економічну категорію «інтегрована логістична система», яка розуміється як довгострокове рівноправне партнерство юридично незалежних підприємств шляхом об'єднання їх ключових компетенцій з метою переміщення матеріальних і супутніх потоків в межах системи логістичних бізнес-процесів на основі багатостороннього

партнерства;

6. Розроблено методичний інструментарій оцінки впливу логістичної інтеграції на ефективність функціонування переробної галузі, який дозволяє виокремити не лише внесок кожного учасника багатостороннього партнерства в результативність проекту, але й врахувати синергетичний ефект отриманий завдяки міжрегіональній та міжгалузевій інтеграції;

7. Розроблено аналітичне забезпечення процесу субконтрактації в переробній галузі, що на відміну від існуючого передбачає перенесення акцентів з переважно кількісних чинників до якісних критеріїв (шерінгових показників), які відображають характер взаємодії між усіма учасниками системи логістичних бізнес-процесів та складають основу її оптимізації, що забезпечує мінімізацію витрат з одночасною максимізацією якісних показників.

5. Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що теоретичні узагальнення, методичні та прикладні положення та пропозиції, одержані автором в результаті дослідження, доведено до рівня практичних розробок, які можуть бути використані у практичній діяльності підприємств переробної галузі. Запропоновані науково-методичні рекомендації мають практичне значення для різних рівнів управління бізнес-процесами.

Наукові результати дисертації доведені до рівня практичних рекомендацій і знайшли своє практичне застосування в діяльності окремих установ та організацій. Зокрема, матеріали дисертації були використані Інститутом економіки промисловості НАН України при підготовці науково-методичних рекомендацій з розвитку публічно-приватного партнерства в процесі модернізації промисловості України (довідка №127/к-188 від 16.04.2018 р.).

Елементи організаційно-інформаційного механізму управління логістичними бізнес-процесами було впроваджено в діяльність ТОВ «Інтер Агролайн» (довідка №166 від 13.03.2018 р.), ТОВ «Укрспецвантаж» високо оцінило процедуру контролю за реалізацією бізнес-процесів на основі контрольного-логістичного хронографу субконтрактних відносин (довідка №1/18-22 від 12.02.2018 р.), комплекс інструментів оцінки ефектів від реалізації системи логістичних бізнес-процесів апробовано в ТОВ «Акрукс Груп» (довідка № 06/16-10 від 26.02.2018 р.).

Теоретико-методичні положення та практичній інструментарій механізму стимулювання впровадження системи логістичних бізнес-процесів підприємств переробної галузі використано у навчальному процесі ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Слов'янськ) при

викладанні дисциплін «Національна економіка», «Регіональна економіка (довідка б/н від 27.03.2018 р.).

Використання теоретичних, науково-методичних та практичних рекомендацій з оцінки економічної ефективності впровадження системи логістичних бізнес-процесів у практичній діяльності суб'єктів господарювання надає можливість для ефективної та конкурентоспроможної діяльності на засадах субконтрантних відносин.

6. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертаційної роботи. Оцінюючи загалом позитивно дисертаційну роботу П.В. Павловського, вважаю за доцільне висловити наступні зауваження:

1. У параграфах 1.1 та 1.3 результати аналізу наукових підходів до визначень поняття «логістичні бізнес-процеси» мають переважно описовий характер, доцільно було б застосувати більш критичний підхід до альтернативних наукових поглядів і досвіду регулювання бізнес-процесів в європейських країнах.

2. Досліджуючи сукупність взаємозалежних переробних виробництв, що мають єдиний технологічний рівень і розвиваються синхронно доцільно було б оцінити їх вплив на інші сектори економічної системи.

3. Дисертант розкриваючи процеси формування і використання інформації про учасників субконтрактних відносин, пропонує приймати рішення на підставі інформаційних даних шерінг-платформи. Потребує пояснення сам процес і специфіка збору і обробки інформації за допомогою шерінгових технологій, що відбувається на підставі шерінгових показників.

4. В процесі дослідження комплексу логістичних умов процесу постачання і розподілу ресурсів, механізм контрольно-логістичного хронографу субконтрактних відносин в цих процесах виглядає доволі абстрактно. Було б доцільним доповнення і розкриття даних контрольно-логістичних моментів безпосередньо для функціонально-галузевих операцій.

Втім, висловлені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку роботи.

7. Загальний висновок.

Дисертаційна робота Павловського П.В. «Формування системи логістичних бізнес-процесів переробної галузі» є самостійно виконаною автором і завершеною науково-дослідною роботою, яка відзначається актуальністю, отриманими новими науково обґрунтованими результатами, що вирішують важливе наукове завдання і мають практичне значення для ефективного розвитку переробної галузі.

За актуальністю, науковою новизною основних положень, висновків і пропозицій, їх теоретичним і прикладним значенням дисертаційна робота та

автореферат відповідають пп. 9, 11, 12, 13 і 14 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 567 (зі змінами та доповненнями), що дає змогу стверджувати, що Павловський П.В. заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 - економіка та управління національним господарством.

Офіційний опонент:
доцент кафедри міжнародних
економічних відносин
Донецького національного
університету імені Василя Стуса
(м.Вінниця)

М. Л. Варламова

